

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

16 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători:

Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță,
Valentina Clevadi, Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat SRL „Olium Gogu”, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a SRL „Olium Gogu” împotriva ÎCS „RED Union Fenosa” SA cu privire la anularea facturii de consum a energiei electrice neînregistrată în sumă de 21256 lei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013,

C O N S T A T Ă :

Reclamanta SRL „Olium Gogu” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „RED Union Fenosa” SA cu privire la anularea facturii de consum fraudulos de energie electrică în sumă de 21256 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că SRL „Olium Gogu”, a încheiat cu pîrîtul, ÎCS „RED Union Fenosa” SA, contractul de furnizare a energiei electrice nr. 20504000320 din 02.08.2007. La data de 15.07.2010, în cadrul controlului efectuat de reprezentanții furnizorului a fost întocmit actul nr. A 01173 de depistare a încălcării clauzelor contractuale, precum că, la obiectul SRL „Olium Gogu” a fost depistat că de fapt transformatoarele de curent este de 150/5, respectiv coeficientul de transformare urmează a fi de 30. Ținîndu-se cont de această depistare s-a efectuat recalcularea consumului de energie electrică (suma de 21 256 lei 50 bani) de la momentul racordării din 31.07.2007 pînă la depistare, data de 15.07.2010.

În conformitate cu art. 14 al Legii nr. 793 din 10.02.2000, a contenciosului administrativ, art. 103, 171 al Regulamentului, reclamantul s-a adresat cu o cerere prealabilă la 11.08.2010, Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică referitor la rezultatele controlului efectuat de către pîrît, solicitînd implicarea agenției în soluționarea cazului dat. Drept rezultat, pe data de 01.09.2010, ca răspuns la cererea prealabilă, prin scrisoarea 0505/50759 din 24.08.2010, atît pîrîtul, cît și ANRE prin scrisoarea sa nr. 2052 din 09.09.2010, a prezentat argumentele sale

referitor la decizia cu privire la emiterea facturii pentru consum de energie electrică neevidențiată și TVA în sumă de 21 256 lei 50 bani.

Menționează reclamanta că constatările furnizorului precum că consumatorul a încălcat clauzele contractuale care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică și eliberarea facturii pentru consum de energie electrică neevidențiată și TVA în sumă de 21256 lei 50 bani, sunt neîntemeiate, ceea ce se confirmă prin următoarele dovezi.

Reclamantul consideră că prin actul nr. A 01173 de depistare a încălcării clauzelor contractuale, pîrîtul nu a demonstrat exact data comiterii erorii de facturare, ci a constatat anumite fapte și astfel nu erau în drept să emită factura pentru consum de energie electrică neevidențiată și TVA calculată de la momentul racordării din 31.07.2007 și pînă la depistare.

Pe lîngă obligațiunile contractuale și cele ce reies din regulament (p. 166. 168), furnizorul (pîrîtul) este obligat să efectueze controlul echipamentului de măsurare și al sigiliilor aplicate, să verifice corectitudinea schemei de conectare a echipamentului de măsurare în funcție de necesitate cu întocmirea actului de control. Toate aceste măsuri urmează să fie efectuate de către furnizor în vederea prevenirii sau înlăturarea neîntîrziată a defectelor și deranjamentelor din instalațiile proprii, precum și din instalațiile pe care la întreține și le deservește (p. 18 din Regulament).

Solicită reclamanta recunoașterea nulă a facturii pentru consum de energie electrică neevidențiată și TVA în sumă de 21 256 ,5 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29 octombrie 2012, acțiunea reclamantei SRL “Olium Gogu” a fost admisă integral, a fost recunoscută nulă factura pentru consum de energie electrică neevidențiată și TVA în sumă de 21 256 lei 50 bani și s-a dispus obligarea ÎCS „Red Union Fenosa” SA să anuleze datoria pretinsă nejustificat de la consumatorul SRL “Olium Gogu” în sumă de 21 256 lei 50 bani.

Împotriva hotărîrii nominalizate ÎCS „Red Union Fenosa” SA a declarat apel solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei hotărîri noi privind respingerea integrală a acțiunii reclamantului.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013 a fost admis apelul declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29 octombrie 2012 și s-a adoptat o hotărîre nouă prin care s-a respins că neîntemeiată acțiunea SRL „Olium Gogu” împotriva ÎCS „Red Union Fenosa” SA cu privire la anularea facturii de consum fraudulos de energie electrică în sumă de 21256,50 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului.

Totodată, a fost indicat că, prima instanță nu a elucidat circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii și a aplicat eronat normele dreptului material și procedural, și în consecință a adoptat o hotărîre ilegală și neîntemeiată.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 18 februarie 2014, SRL „Olium Gogu” a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013 cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29 octombrie 2012.

În argumentarea recursului recurentul a invocat argumentele de fapt expuse și în cererea de chemare în judecată, menționând totodată, că instanța de apel a ignorat aplicarea legii și a circumstanțelor deja constatate, casînd hotărîrea instanței de fond, din motive formale.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursul înaintat de SRL „Olium Gogu” a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în instanța de apel și verificînd, în limitele invocate în recurs, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează să fie respins, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Decizia recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit este considerată legală și întemeiată.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată că reclamanta SRL „Olium Gogu” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „RED Union Fenosa” SA cu privire la anularea facturii de consum fraudulos de energie electrică în sumă de 21256 lei.

Prima instanță, examinînd pricina, a admis integral acțiunea, a recunoscut nulă factura pentru consum de energie electrică neevidențiată și TVA în sumă de 21 256 lei 50 bani și a dispus obligarea ÎCS „Red Union Fenosa” SA să anuleze datoria pretinsă nejustificat de la consumatorul SRL „Olium Gogu” în sumă de 21 256 lei 50 bani.

Instanța de apel, a admis apelul declarat de ÎCS „Red Union Fenosa” SA, a casat hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 29 octombrie 2012 și a adoptat o hotărîre nouă prin care a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție susține soluția instanței de apel ca fiind legală și întemeiată, pornind de la următoarele.

După cum rezultă din actele dosarului, Colegiul constatat că, conform actului nr. A 01173 din 15.07.10, întocmit de ÎCS „Red Union Fenosa” SA se confirmă că la momentul verificării locului de consum din or. Ialoveni, s.Mileștii Mici a consumatorului SRL „Olium Gogu”, s-au depistat încălcări ce țin de cantitatea consumului energiei electrice conform clauzelor contractului, (f.d. 15).

Conform actului de control al echipamentului de măsurare din 15.07.10 reprezentanții furnizorului au depistat necorespunderea puterii transformatorilor de curent cu cele prezentate în actele de primire și introduse în formula de calcul a consumului energiei electrice de către consumator. Astfel greșit s-a calculat cantitatea de energie electrică consumată ulterior încheierii contractului și pînă la data controlului. Pe această perioadă consumatorul la calcularea consumului energiei electrice consumate a aplicat coeficientul de transformare 20 ce este mai mic decît cel real. Conform actelor de control s-a constatat că a fost de fapt instalat

transformatorul de curent 150/5 și respectiv conform parametrilor tehnici coeficientul de transformare este 30 ($k=30$) (f.d. 14).

De asemenea Colegiul constată că conform actului de recalculare la procesului-verbal nr. 01173 din 15.07.2010, pentru perioada 31.07.07-15.07.2010 consumatorul, urma să achite suma de 21 256,50 lei (f.d. 19).

Conform pct. 97 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin hotărârea Consiliului de Administrare al ANRE nr. 314 din 04.12.2008 (în vigoare la momentul constatării încălcării), în cazul depistării unei erori de facturare în defavoarea furnizorului, suma cauzată de eroare este inclusă în factură suplimentar, fiind reeșalonată pe o perioadă de cel puțin trei luni în cazul sumelor de pînă la 100 lei inclusiv și cel puțin 6 luni pentru sumele care depășesc 100 lei, cu aplicarea tarifului stabilit de Agenție pentru perioada în care a fost comisă eroarea.

Iar potrivit pct. 98 din același Regulament (în vigoare la momentul constatării încălcării), furnizorul nu este în drept să ceară achitarea unei plăți cauzate de eroarea de facturare, dacă aceasta a fost depistată după o perioadă de timp ce depășește termenul de prescripție stabilit de Codul civil nr.1107-XV din 6 iunie 2002 sau dacă furnizorul nu poate demonstra faptul în cauză și nu poate indica data comiterii erorii de facturare.

Totodată, instanța de recurs conchide, că prin actul de control al echipamentului de măsurare din 13.04.2011, întocmit ulterior la întreprinderea SRL „Olium Gogu”, la calcularea consumului de energie electrică recurenta folosea coeficientul de transformare 30 ($k=30$), respectiv neconformându-se cerințelor stabilite de furnizorul energiei electrice.

Conform art. 668 alin. (1) Cod civil, contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

Astfel, dacă la întreprinderea recurentă s-a instalat transformatorul de curent 150/5, respectiv conform parametrilor tehnici coeficientul de transformare fiind de 30 ($k=30$) și nu 20, atunci recalcularea consumului neînregistrat nu contravine clauzelor contractului.

La caz, în situația cînd, la momentul verificării locului de consum din s.Mileștii Mici, raionul Ialoveni, reprezentării furnizorului au depistat necorespunderea punerii transformatorilor de curent cu cele prezentate în actele de primire și introduse în formula de calcul, furnizorul calculînd greșit cantitatea de energie electrică consumată cu coeficient de transformare 20, mai mic decît cel real, de 30, Colegiul apreciază ca corectă concluzia instanței de apel, care pornind de la normele citate mai sus a considerat concluzia instanța de fond precum, că acțiunea reclamantei SRL „Olium Gogu” este întemeiată, ca greșită, or în cazul depistării unei erori de facturare în defavoarea furnizorului, suma cauzată de eroare este inclusă în factură suplimentar.

De asemenea, Colegiul apreciază ca corectă concluzia instanței de apel care, luînd în considerație că lipsesc temeiurile prevăzute de art. 26 al Legii contenciosului administrativ, prin care s-ar demonstra ilegalitatea actului administrativ contestat și a facturii de consum fraudulos de energie electrică neevidențiată în sumă de 21256,50 lei, a stabilit că acțiunea reclamantei SRL „Olim Gogu” este nefondată, iar concluzia instanței de fond prin care a fost admisă

acțiunea ca una eronată cu aplicarea incorectă a normelor de drept material și procedural.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că instanța de apel corect a concluzionat despre legalitatea actului contestat și respectiv netemeinicia pretențiilor înaintate de SRL “Olium Gogu”.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit atestă că motivele de casare invocate de recurent nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării recursului și acesta urmează a fi respins ca nefondat.

Ținând cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de SRL “Olium Gogu”.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2013, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a SRL „Olium Gogu” împotriva ÎCS „RED Union Fenosa” SA cu privire la anularea facturii de consum a energiei electrice neînregistrată în sumă de 21256 lei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea